بررسی دیدگاه و نگرش اطرافیان بیمار مبتلا به صرع بستری در بیمارستان شهید بهشتی کاشان طی سال‌های ۷۹ - ۱۳۷۸

دکتر سید علی مسعود[۱]، دکتر ابراهیم کوچکی[۲]

چکیده

سابقه و هدف: اپی‌لپسی یکی از شایع‌ترین اختلالات نورولوژیک در انسان است و در کودکان بیش از افراد بزرگسال دیده می‌شود. اعتقادات و باورهای غلط بعضی از مناطق نسبت به این بیماری آن را به صورت یک بیماری لاعلاج، مرموز و ناشناخته عنوان کرده است که باعث صدمات غیرقابل جبرانی برای بیماران مبتلا می‌شود. از این‌رو بر آن شدیم تا با پرسش از اطرافیان درجه یک بیماران صرعی بستری در بیمارستان شهید بهشتی کاشان در سال‌های ۷۹ - ۱۳۷۸ به نگرش و آگاهی‌های آنها نسبت به این بیماری پی‌ببریم.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر با روش توصیفی صورت گرفت. با استفاده از پرونده بیماران مبتلا به صرع بستری در بیمارستان شهید بهشتی کاشان در سال ۷۹ - ۷۸ به آدرس بیماران پی‌بردیم و با مراجعه به منازل آنها پرسش‌نامه را در اختیار هر یک از اقوام درجه یک آنها (پدر، مادر، خواهر، برادر) قرار دادیم. سؤالاتی نظیر میزان تحصیلات، درمان‌پذیر نبودن صرع، مادام‌العمر بودن مصرف دارو، ارثی بودن بعضی از انواع صرع، واگیردار بودن صرع و.... را پرسیدیم و اطلاعات را پس از جمع‌آوری مورد تجزیه و تحلیل قرار دادیم.

یافته‌ها: از ۳۹۳ نفر از اطرافیان بیماران صرعی، ۸۱ نفر (۲۰/٦ درصد) رأی به غیرقابل درمان بودن این بیماری دادند. ۳٤٤ نفر (۸۷/۵ درصد) نظرشان برای استفاده مادام‌العمر دارو در این بیماری بود و ۳۵۹ نفر (۹۱/۳۵ درصد) افراد اطلاعاتی از عوارض داروئی نداشتند. متأسفانه ٤۷ نفر (۱۲ درصد) از کل افراد اعتقاد به واگیردار بودن بیماری داشتند و ۲۲۱ نفر (٥٦/۲۵ درصد) به روش‌های غیردارویی در درمان اشاره داشتند. از ۲۱۵ نفر فرد مؤنث ۹٦ نفر (٤٤/٦ درصد) و از ۱۷۸ نفر مذکر ٥٦ نفر (۳۱/٤ درصد) به مخفی کردن بیماری اشاره کردند. تنها ۵۸ نفر (۱٤/۷۵ درصد) از محدودیت‌های اجتماعی، فردی و ورزشی آگاهی داشتند. ۲۲۸ نفر (۵۸ درصد) اشتغال به تحصیل تا درجات عالی را ممکن می‌دانستند. ۳۷ نفر (۹٦/۵ درصد) از افراد اطلاعاتی در ارتباط با عوارض داروئی در دوران حاملگی نداشتند.

نتیجه‌گیری و توصیه‌ها: با توجه به آمار به دست آمده می‌توان این طور نتیجه‌گیری کرد که نه فقط اطلاعات عمومی در ارتباط با بیماری صرع بسیار اندک است، بلکه اعتقادات غلط و بینش‌های ناصحیح نسبت به بیماری هم‌چنان وجود دارد و تلاش گسترده‌ای را در جهت اطلاع‌رسانی و تبلیغات مثبت برای بالا بردن سطح آگاهی عمومی را می‌طلبد.

واژگان کلیدی: صرع، اطرافیان بیماران صرعی

۱- متخصص مغز و اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۲- گروه داخلی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان

[Downloaded from feyz.kaums.ac.ir on 2026-11-17]

مقدمه

تشنج نوعی بیماری مغزی است که ناشی از دیس شارژهای متناوب ناگهانی بیش از حد، امواج غیرطبیعی مغز است که می‌تواند به شکل یک یا همه موارد زیر بروز کند:

۱- اختلال سطح هوشیاری.

۲- احساس‌های غیرطبیعی.

۳- حرکات غیرطبیعی.

٤- اختلال اتونوم.

۵- اختلالات روانی (۳ و ۲ و ۱).

تشنج ناشی از اختلالاتی در سطح مغز انسان است که درمان و کنترل نسبتاً مشکلی دارد و عوارض زیادی به جا می‌گذارد، به طوری که اگر طول مدت آن طولانی باشد، باعث کاهش ضریب هوشی، افت تحصیلی و یا اختلالات روانی گـوناگون خواهد شد (٤ و ۵).

از آنجائی که دوران کودکی دوران مهمی برای رشد مغز محسوب می‌شود، در صورت بروز تشنج‌های شدید در این دوران اختلالات جبران‌ناپذیری در مغز ایجاد خواهد شد که تمام ابعاد زندگی آینده فرد را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد. پس بسیار حائز اهمیت می‌باشد که بیماری هر چه زودتر تشخـیص و مورد درمان قرار گیرد (۱ و ٦). شیوع صرع بیش از ۱۰ درصد و بروز آن حدود ۲/۲-۰/۲ درصد در سال گزارش شده است (٦- ۱).

بروز اپی‌لپسی در سنین زیر ۲۰ سالگی شایع‌تر است (۳) و در کودکان سیاهپوست بیشتر از کودکان سفید پوست گزارش شده است. شاید این نکته اهمیت علل پره‌ناتال، تغذیه، تروما و سایر فاکتورهای محیطی را مطرح می‌کند. نوع فوکال شایع‌تر از نوع جنرالیزه تشنج است و در جنس مذکر بیشتر از نوع مؤنث دیده می‌شود. از آنجائی که بیماری صرع بیماری شایعی است و اکثراً در سنین جوانی اتفاق می‌افتد عدم توجه به آن می‌تواند آسیب‌های فردی مثل تأثیر بر سطح علمی و رفتار اجتماعی فرد و تأثیر بر اقتصاد و سازندگی یک کشور داشته باشد (٦ - ۱). پس ما پزشکان دست‌اندرکار امور بهداشتی و درمانی را بر آن می‌دارد که نهایت سعی و تلاش خود را در جهت درمان، اطلاع‌رسانی و آگاهی دادن به افراد جامعه به عمل آوریم و با توصیف و تشریح مناسب برای عامه مردم از عوارض و پیامدهای ناگوار و غیرقابل جبران ناشی از عدم آگاهی کافی جلوگیری نمائیم. در این راستا بررسی دیدگاه و نگرش اطرافیان بیماران مبتلا به صرع بستری در بیمارستان شهید بهشتی کاشان در سال ۷۹ - ۷۸ را مد نظر قرار دادیم.

مواد و روش‌ها

این مطالعه نوعی مطالعه توصیفی است. با استفاده از پرونده بیماران مبتلا به صرع بستری در بیمارستان شهید بهشتی کاشان در سال ۷۹ - ۷۸ آدرس بیماران استخراج گردید. سپس با مراجعه به منزل بیماران پرسش‌نامه‌ای در اختیار هر یک از اقوام درجه یک (پدر، مادر، خواهر، برادر) قرار داده شد و اطلاعاتی شامل میزان تحصیلات، درمان‌پذیر بودن صرع، مادام‌العمر بودن مصرف داروی ضد صرع، ارثی بودن انواعی از صرع، واگیردار بودن صرع، درمان غیردارویی صرع، نوع پزشک درمان‌کننده صرع، ارتباط تغذیه یا طعم غذا با بروز حمله صرع، مخفی نگهداشتن بیماری صرع از دیگران، محدودیت اجتماعی، فردی، ورزشی برای بیماران صرعی، ادامه تحصیل برای افراد صرعی، ازدواج افراد صرعی، حاملگی آنها و

[Downloaded from feyz.kaums.ac.ir on 2026-11-17]

مصرف دارو در حاملگی جمع‌آوری شد و سپس مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها

۳۹۳ نفر از اطرافیان بیماران صرعی وارد مطالعه شدند که ۲۱۵ نفر (٥٤/٧ درصد) مؤنث و ۱۷۸ نفر (٤٥/٣ درصد) مذکر بودند. از کل افراد مورد مطالعه ۲۳ نفر (۸/٥ درصد) بی‌سواد، ۳٥٥ نفر (۹۰ درصد) تحصیلات تا دیپلم و ٦ نفر (۱/٥درصد) میزان تحصیلات بالای دیپلم داشتند. در پرسش درمان‌پذیر بودن بیماران صرعی ۳۱۲ نفر (۷۹/٤ درصد) به درمان‌پذیر بودن صرع جواب مثبت و ۸۱ نفر (۲۰/٦ درصد) جواب منفی دادند که از این میان ۸۷/٥ درصد افراد بی‌سواد و ۱٥ درصد افراد تحصیلات تا دیپلم داشتند که نشان می‌دهد افزایش میزان تحصیلات آگاهی‌های افراد نسبت به این بیماری نسبتاً افزایش می‌یابد (جدول ۱).

جدول ۱- توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران مبتلا به صرع به درمان پذیر بودن صرع بر حسب میزان تحصیلات، کاشان ۷۹ - ۱۳۷۸

قابلیت درمان / میزان تحصیلات	درمان پذیر بودن	غیرقابل درمان بودن	جمع
بی سواد	٤ (۱۲/٥) *	۲۸ (۸۷/٥)	۳۲
تا دیپلم	۳۰۲ (۸٥)	٥۳ (۱٥)	۳٥٥
بالاتر از دیپلم	٦ (۱۰۰)	-	٦
جمع	۳۱۲ (۷۹/٤)	۸۱ (۲۰/٦)	۳۹۳

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به طول درمان داروئی بر حسب میزان تحصیلات در جدول شماره ۲ ارائه گردیده است و نشان می‌دهد ۸۷/٥ درصد افراد دریافت دایمی دارو را اعلام می‌دارند که حتی در بین افراد تحصیل کرده نیز این اعتقاد وجود داشت.

جدول ۲- توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به طول درمان داروئی بر حسب میزان تحصیلات، کاشان ۷۹ - ۱۳۷۸

طول درمان / میزان تحصیلات	دائمی	موقت	جمع
بی سواد	۳۰ (۹۳/۷٥) *	۲ (٦/۲٥)	۳۲
تا دیپلم	۳۱۰(۸۷/۳)	٤٥ (۱۲/۷)	۳٥٥
بالاتر از دیپلم	٤ (٦٦/٦)	۲(۳۳/٤)	٦
جمع	۳٤٤ (۸۷/٥)	٤۹ (۱۲/٥)	۳۹۳

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

[Downloaded from feyz.kaums.ac.ir on 2026-11-17]

در جدول شماره ۳ توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به پرسش اطلاع از عوارض داروئی بر حسب میزان تحصیلات ارائه گردیده است و نشان می‌دهد که ۹۱/۳۵ درصد از عوارض داروئی ابراز بی‌اطلاعی نمودند و این درصد با افزایش میزان تحصیلات کاهش می‌یابد.

جدول ۳- توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به پرسش اطلاع از عوارض داروئی بر حسب میزان تحصیلات، کاشان ۷۹ - ۱۳۷۸

عوارض داروئی / میزان تحصیلات	دارند	ندارند	جمع
بی سواد	-	۳۲ (۱۰۰) *	۳۲
تا دیپلم	۳۱(۸/۷)	۳۲٤ (۵۱/۳)	۳۵۵
بالاتر از دیپلم	۳ (۵۰)	۳ (۵۰)	٦
جمع	۳٤ (۸/٦۵)	۳۵۹ (۹۱/۳۵)	۳۹۳

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

در جدول شماره ٤ توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به پرسش ارثی بودن بعضی از موارد صرع بر حسب میزان تحصیلات ارائه گردیده است و نشان می‌دهد که ۹۲/۹ درصد افراد این مسئله را تأکید کردند و میزان تحصیلات در نوع پاسخ بسیار حائز اهمیت می‌باشد.

جدول ٤- توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران مبتلا به صرع به پرسش ارثی بودن بعضی از موارد صرع بر حسب میزان تحصیلات، کاشان ۷۹ - ۱۳۷۸

ارثی بودن صرع / میزان تحصیلات	هست	نیست	جمع
بی سواد	۲۸ (۸۷/۵) *	٤ (۱۲/۵)	۳۲
تا دیپلم	۳۳۱ (۹۳/۲)	۲٤ (٦/۸)	۳۵۵
بالاتر از دیپلم	٦ (۱۰۰)	-	٦
جمع	۳٦۵ (۹۲/۹)	۲۸ (۷/۱)	۳۹۳

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

[Downloaded from feyz.kaums.ac.ir on 2026-11-17]

در جدول شماره ۵ توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به واگیردار بودن صرع بر حسب میزان تحصیلات ارائه گردیده است و نشان می‌دهد که ۱۲ درصد افراد پاسخ مثبت دادند که بیشترین تعداد در میان افراد بی‌سواد بود.

جدول ۵ ـ توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان صرعی به واگیردار بودن صرع بر حسب میزان تحصیلات

واگیر دار / میزان تحصیلات	هست	نیست	جمع
بی سواد	* ۱۹ (۵۹/٤)	۱۳ (٤۰/٦)	۳۲
تا دیپلم	۲۸ (۷/۹)	۳۲۷ (۹۲/۱)	۳۵۵
بالاتر از دیپلم	–	٦ (۱۰۰)	٦
جمع	٤۷ (۱۲)	۳٤۹ (۸۸)	۳۹۳

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

در جدول شماره ٦ توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به روش‌های غیردارویی بر حسب میزان تحصیلات ارائه گردیده است و نشان می‌دهد که ارتباط میان میزان تحصیلات و پاسخ به روش‌های غیردارویی مهم است به طوری که ٦۵/٦۲ درصد از افراد بی‌سواد دعانویسی را از روش‌های درمان معرفی کردند، ۹/۸۵ درصد افراد تا زیر دیپلم نیز به لحاظ اعتقادات غلط روش دعانویسی را مؤثر دانستند و در کل ۵٦/۲۵ درصد افراد به روش‌های غیردارویی تأکید داشتند.

جدول ٦- توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به روش‌های غیردارویی بر حسب میزان تحصیلات

درمان غیردارویی / میزان تحصیلات	بلی			خیر	جمع
	به مرور زمان	داروهای گیاهی	دعانویس		
بی سواد	* ۳ (۹/۳)	٦ (۱۸/۷۵)	۲۱ (٦۵/٦۳)	۲ (٦/۲۵)	۳۲
تا دیپلم	۸۱ (۲۲/۸)	۷۵ (۲۱/۱۰)	۳۵ (۹/۸۵)	۱٦٤ (٤٦/۲۰)	۳۵۵
بالاتر از دیپلم	–	–	–	٦ (۱۰۰)	٦
جمع	۸٤	۸۱	۵٦	۱۷۲ (٤۳/۷۵)	۳۹۳

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

در بررسی توزیع فراوانی اطرافیان بیماران صرعی به تحت نظر بودن بر اساس تخصص پزشک معالج بر حسب میزان تحصیلات، که ۳/۷ درصد افراد متخصص داخلی مغز و اعصاب، ۱۰/۱ درصد جراح مغز و اعصاب، ۲۵/٤۵ درصد روان‌پزشک و ۰/۷۵ درصد متخصص داخلی را به عنوان پزشک

[Downloaded from feyz.kaums.ac.ir on 2026-11-17]

معالج می‌دانستند و در هر سه رده تحصیلات درمان بیماری را به تخصص داخلی مغز و اعصاب بیشتر مرتبط می‌دانستند.

در بررسی توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به ارتباط غذائی و طعم غذا با صرع، ۲۰/۶ درصد از افراد نوع غذا را با صرع مرتبط می‌دانستند که از این میزان، ۵۱/۲۵ درصد افراد ترشیجات را بیش از بقیه انواع طعم‌های غذائی در ارتباط با بیماری می‌دانستند. در جدول شماره ۷ توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به مخفی نگهداشتن بیماری بر حسب تحصیلات ارائه گردیده است و نشان می‌دهد که ۷۱/۹ درصد از افراد بی‌سواد به مخفی نمودن بیماری اشاره داشتند و با افزایش تحصیلات میزان مخفی نمودن کاهش می‌یافت. ٤٤/٦٥ درصد از افراد مؤنث معتقد بودند که باید بیماری را مخفی نمود، در حالی که این میزان در افراد مذکر ۳۱/٤٦ درصد بود.

جدول ۷- توزیع میزان فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به مخفی نمودن بیماری بر حسب میزان تحصیلات، کاشان ۷۹ – ۱۳۷۸

مخفی نمودن بیماری / میزان تحصیلات	آری	خیر	جمع
بی‌سواد	۲۳ (۷۱/۹) *	۹ (۲۸/۱)	۳۲
تا دیپلم	۱۲۸ (۳٦)	۲۲۷ (٦٤)	۳٥٥
بالاتر از دیپلم	۱ (۱٦/٦)	٥ (۸۳/٤)	٦
جمع	۱٥۲ (۳۸/٦۷)	۲٤۱ (٦۱/۳۲)	۳۹۳

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

در بررسی فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به آگاهی از محدودیت‌های اجتماعی، فردی، ورزشی بیماران بر حسب میزان تحصیلات، ۸٥/۲٥ درصد افراد هیچ‌گونه اطلاعاتی در این ارتباط نداشتند. در این راستا ۸٥/٦٥ درصد از افراد تا حد دیپلم نیز ابراز بی‌اطلاعی از نوع محدودیت‌ها نمودند ٤۲ درصد افراد ادامه تحصیل بیماران صرعی به درجات عالی را غیر ممکن دانستند که ۸۲/٤۸ درصد این افراد با میزان تحصیلات تا دیپلم بود. در بررسی تعیین میزان فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به ازدواج با بیماران صرعی، ٦/۳٥ درصد از افراد حاضر به ازدواج با افراد صرعی بودند.

در جدول شماره ۸ میزان فراوانی پاسخ اطرافیان به قطع دارو در دوران حاملگی بر حسب میزان تحصیلات ارائه گردیده است و نشان می‌دهد که ۸٥ درصد افراد معتقدند که دارو در دوران حاملگی قطع نشود ولی در این بررسی ۹۹/٥ درصد هیچ‌گونه اطلاعی از عوارض داروئی در دوران حاملگی نداشتند.

[Downloaded from feyz.kaums.ac.ir on 2026-11-17]

جدول ۸ ـ توزیع فراوانی پاسخ اطرافیان بیماران صرعی به قطع دارو در دوران حاملگی بر حسب میزان تحصیلات، کاشان ۷۹ – ۱۳۷۸

قطع دارو / میزان تحصیلات	بلی	خیر	جمع
بی سواد	*۱۳ (٤٠/٦)	۱۹ (٥٩/٠٤)	۳۲
تا دیپلم	٤٤ (۱۲/٤)	۳۱۱ (۸۷/٦)	۳٥٥
بالاتر از دیپلم	۲ (۳۳/٤)	٤ (٦٦/٦)	٦
جمع	٥۹ (۱٥)	۳٤٤ (۸٥)	۳۹۳

* اعداد داخل پرانتز معرف درصد هستند.

بحث

باورهای غلطی در مورد بیماری صرع وجود دارد و این امر موجب محرومیت‌های شدید اجتماعی بیماران شده است به طوری که بسیاری از بیماران، بیماری خود را مخفی می‌کنند. اکثر افراد مورد مطالعه (۹۰ درصد) تحصیلات تا دیپلم داشتند.

۸۱ نفر (۲۰/٦ درصد) به درمان ناپذیر بودن بیماری جواب مثبت دادند که از این تعداد ۸۷/٥ درصد آنها را افراد بی‌سواد تشکیل می‌داد. ۱٥ درصد آنها افرادی با میزان تحصیلات تا دیپلم بودند و با افزایش تحصیلات آگاهی آنها نسبت به درمان‌پذیر بودن صرع افزایش می‌یافت. در تحقیقی که در سال ۱۳۷٦ به صورت تصادفی از میان عامه مردم شهر ازنا در مورد فوق صورت گرفت، ٤٥ درصد مردم بیماری صرع را لاعلاج معرفی کردند، (٦) اختلاف موجود می‌تواند ناشی از آشنایی بیشتر اطرافیان درجه یک از بیماری صرع نسبت به مردم عادی باشد.

در زمینه طول درمان بیماری صرع ۸۷/٥ درصد افراد به دریافت دائم دارو جواب دادند که نشان‌دهنده نداشتن اطلاعات کافی از بیماری است. در زمینه عوارض داروئی تنها ۳٤ نفر (۸/٦٥ درصد) اظهار اطلاع از عوارض داروئی نمودند که این نشان‌دهنده بی‌اطلاعی وسیع اطرافیان بیماران صرعی و نیاز به آگاهی‌های لازم به این افراد می‌باشد. در پرسش ارثی بودن بعضی از انواع صرع ۹۲/۹ درصد افراد آن را تأیید کردند در حالی که در تحقیق ازنا ۳۷ درصد صرع را ارثی می‌دانستند در پرسش واگیر بودن صرع ۱۲ درصد افراد پاسخ مثبت دادند که بیشترین تعداد در میان افراد بی‌سواد بود ولی در تحقیق ازنا ۸ درصد آن را واگیردار می‌پنداشتند.

در پرسش درمان بیماران صرعی به روش‌های غیردارویی از جمله دعانویسی و درمان به مرور زمان و مصرف داروهای گیاهی، ۲۲۱ نفر (٥٦/۲٥ درصد) از افراد پاسخ مثبت دادند که از این تعداد ٥٦ نفر (۲٥/۳۱ درصد) روش دعانویسی

[Downloaded from feyz.kaums.ac.ir on 2026-11-17]

را مؤثر دانستند. ٦٥/٦٢ درصد افراد بی‌سواد این روش را قبول داشتند در حالی که در افراد بالاتر از دیپلم هیچکس این روش را مؤثر ندانست. این نشان می‌دهد که اطلاعات علمی می‌تواند در درمان صحیح بیماری مؤثر باشد. در تحقیق مردم ازنا ٤/٩ درصد افراد مراجعه به دعانویس را مؤثر می‌دانستند.

در این مطالعه ٦٣/٧ درصد افراد به متخصص داخلی مغز و اعصاب، ١٠/١ درصد به جراح مغز و اعصاب، ٢٥/٤٥ درصد به روانپزشک و ٠/٧٥ درصد به متخصص داخلی مراجعه می‌کردند در حالی که مردم ازنا ٤٥ درصد به روانپزشک، ٣٣ درصد به داخلی مغز و اعصاب، ٥/٩ درصد به جراح مغز و اعصاب و ٣/٦ درصد به پزشک عمومی و ٢/٦ درصد به متخصص داخلی مراجعه می‌کردند. ٢٠/٦ درصد افراد بین مواد غذایی و طعم غذا با بروز صرع ارتباطی را قایل بودند که از این میزان در ٥١/٢٥ درصد موارد ترشیجات را از بقیه طعم‌ها بیشتر مرتبط می‌دانستند.

در سؤال مخفی نمودن بیماری و عدم مراجعه به پزشک ٢٤١ نفر (١/٣٣ درصد) نظرشان مخفی نمودن بیماری بود، در حالی که در ازنا ٣٠ درصد مردم این اعتقاد را داشتند. در سؤال آگاهی از محدودیت‌های اجتماعی، فردی ورزشی این بیماری ٨٥/٢٥ درصد افراد هیچ‌گونه اطلاعاتی در این زمینه ندشتند. ٨٥/٦٥ درصد افراد تا حد دیپلم نیز ابراز بی‌اطلاعی از نوع محدودیت‌ها نمودند. در پرسش ادامه تحصیل بیماران صرعی تا درجات عالی علمی ٤٢ درصد رأی به قادر نبودن بیماران به ادامه تحصیل دادند.

از بین ٢١٥ نفر افراد مؤنث ١٧ نفر (٧/٩ درصد) و از بین ١٧٨ نفر افراد مذکر تنها ٨ نفر (٤/٥ درصد) رأی به ازدواج با افراد صرعی دادند و در کل ٩٣/٦٥ درصد افراد حاضر به ازدواج با افراد صرعی نشدند. در پرسش ادامه یا قطع درمان ضد صرع در حاملگی ٨٥ درصد افراد معتقد به ادامه درمان در حاملگی بودند ولی ٩٩/٥ درصد افراد اطلاعی از عوارض دارویی نداشتند. در کل با توجه به اعداد و ارقام به دست آمده می‌توان به سادگی به عدم آگاهی کافی افرادی از جامعه که در ارتباط مستقیم با بیماری می‌باشند پی‌برده هم‌چنین نمودهای غلطی از بیماری صرع که در بین عامه مردم مطرح می‌باشد را به وضوح احساس کرد. به همین دلیل توجه بیشتر به شناختن این بیماری به جامعه را طلب می‌کند.

تشکر و قدردانی

در پایان از زحمات جناب آقای دکتر حبیبا... شجاعی، سرکار خانم مازوچی و جناب آقای مهندس موسوی که در طول پژوهش ما را یاری کردند تشکر می‌نمایم.

References:

1- Aminoff MJ. ***Neurology and General Medicine***. 3rd edi, Churchill Livingstone, 1999.
2- Carpenter CC, Griggs RC, Loscalso J. ***Cecil essential of medicine***.4th edi, WB Saunders, New York, 1997.
3- Adams RD. ***Principles of neurology.*** 6th edi, New York. McGraw Hill, 1997.
4- Gumnit RJ. ***The Epilepsy Handbook***. 2nd edi, WB Saunders, 1999.

۵- سلطان زاده اکبر. ***بیماری های مغز و اعصاب و عضلات***. سال ۱۳۷۸، صفحات ۲۶۹-۲۳۵.
۶- سالاریان بابک. باورهای مردم ازنا (لرستان) درباره صرع. کتاب خلاصه مقالات کنگره یازدهم داخلی، تهران، ۱۳۷۹.

[Downloaded from feyz.kaums.ac.ir on 2026-11-17]